

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 225. — ŠTEV. 225.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 25, 1936. — SOBOTA, 25. SEPTEMBRA 1936.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

VSE JE NA DELU V FLORIDI

Florida je konškrirala nezaposlene, da očistijo razvaline. — Policija, milica in Legija so polovile po cestah vse nezaposlene ter jih spravile na delo. — Miami hoče 25,000 delavcev. — Izgubo cenijo sedaj na \$165,000,000. — Boj proti boleznim.

MIAMI, Fla., 24. septembra. — Konškrpcija vseh nezaposlenih oseb, da pomagajo pri očiščenju razvalin ter pospešijo delo rekonstrukcije v delu Floride, ki je bil opustošen vsled viharja, je bila včeraj uveljavljena. Člani milice in policije, katerim je pomagalo več sto članov Ameriške legije, ki so prili zaprizeženi kot pomožni šerifi, so patrolirali po vseh cestah ter prijeli vsakega, ki ni mogel dokazati, da je zaposlen. Vsi nezaposleni so morali takoj na delo.

Ob istem času je izdalo mesto Miami poziv za 25,000 delavcev. Uradniki Hollywooda in Fort Lauderdale so objavili, da potrebujejo v vsakem mestu po dva tisoč delavcev.

Zupan Romfh je objavil včeraj popoldne, da bodo izginili v teku šesetdesetih dni iz Miamijsa vsi sledovi viharja in da bo mesto prav tako procvita- joče se kot poprej.

Neki krajevni časnikar je čekiral trupla v mestnih in začasnih mrtvašnicah, a dana so bila pove- lja, naj se pokoplje mrtve čimprej. Šte- vilna trupla so bila pokopana ali poslana proti se- veru, ne da bi ohranili kak rekord glede njih.

Celo sedaj je skoro nemogoče dobiti definitivne informacije glede števila mrtvih. Policijski de- partment v Miami nima nikakih zapiskov glede mrtvih in poškodovanih. Ljudje, ki tam paizvedu- jejo, dobe nasvet, naj se obrnejo na časnikarske urade za informacije.

V Miami Beach je položaj še dosti slabši. Ni- kakih zapiskov niso imeli, a včeraj je dobil publi- citetni ravnatelj trgovske zbornice navodila, naj sestavi seznam mrtvih in poškodovanih.

Hollywood in Fort Lauderdale sta edina kraja, ki sta od prvega pričetka vodila natančne zapiske.

Stirje novi slučajji legarja so se pojavili v Davie, vasi, ki ima kakih 300 prebivalcev. Zdravstvene oblasti so takoj odredile izpraznenje kraja. Sani- tarne razmere v Davie so zelo slabe.

Tony Tommy, glavar Seminole Indijancev, se je pripeljal včeraj s čolnom v Davie ter objavil, da je njegovo pleme na varnem, čeprav trpi nekaj žensk vsled prehlada. Rekel je, da so nadaljna Seminole plemena v Everglades zelo trpela vsled viharja, da pa ni bilo nikakih mrtvih slučajev in da je sedaj večina Indijancev zopet zaposlena z lo- vom na aligatorje, ki jim prinaša velike dobičke.

MIMAI, Fla., 24. septembra. — Potapljači so še vedno na delu v Biscayne zalivu ter je pričakovati, da se bo seznam smrtnih slučajev zelo povečal, ko bodo zaključili svoje delo. Potapljači so bili tu- di poslani v Nahab, prejšnjo privatno jahto nem- škega kajzerja, ki je bila glavni stan "supper" klu- ba v Boscayne zalivu. Pogrešajo kapitana ter šest mož posadke.

Hindenburg za kupčijo s Francozi.

Predsednik Hindenburg je sprejel poročilo dr. Stresemanna ter upa, da bodo ta pogajanja uspešna. — Načrt za no- vo izdajo obveznic.

BERLIN, Nemčija, 24. septem- bra. — Zunanji minister Strese- mann je dospel včeraj popoldne domov iz Ženeve. Na kolodvoru so ga čakali kancler Marx, angleški poslanik lord Aberton in belgijski pooblaščenec. Odsel je takoj v zunanji urad, da se posvetuje s kanclerjem. Pozneje sta se oba ministra oglašila pri predsedniku Hindenburgu, ki bo predsedoval

danes kabinetnemu sestanku, ko- jeka naloga je odločiti se glede kupčije med Stresemannom in Briandom.

Dr. Stresemann je porabil ve- lo uro, da je pojasnil predsedniku dogovor, nakar se mu je zahvalil maršal za naporno delo ter izrazil upanje, da bodo sedanja težavna pogajanja uspešna in da bodo do- vedla do popolnega oproščenja Porense in Saar doline.

Istočasno s povratkom zunanjo- ga ministra je objavila Germanja, glasilo nemškega centruma, nov- ert za mobilizacijo nemških že- lezniških obveznic. List poudarja- ja potrebo, da se spravi te obvez- nice takoj na ameriški trg ter na- daljuje:

— S čisto tehničnega stališča bi lahko izdali bonde za ceno, ki bi znašala kakih 60 odstotkov par-vrednosti, a taka nizka cena za take, dobre obveznice, je resna napaka v transakciji. Mogoče bi

Nadaljni mehiški banditi na varnem.

Mehiški detektivji so za- sledili in prijeli sredi gozda Indijanca, ki je znan kot "Belo oko" in ki je bil zapleten v od- vedenje Rosenthala.

ARETACIJA nadaljnega bandita MEXICO CITY, Mehika, 24. septembra. — Nadaljni član ban- ditske tolpe, ki je odvedla in u- morila Amerikance Jakoba Rosen- thala, je bil aretiran v bližini Cuernavaca. Jose Cortes Pizarro, Indijanec iz države Morelos, ki je bil baže eden voditelj banditov, je padel v roke policije glavnega mesta, ki je preskovala gore v bli- žini Cuernavaca.

Pizarro je mož, katerega sta o- pisala Zahler in Ruff kot Indijan- ca, katerega je mogoče spoznati po veliki beli pegi, ki mu krije o- ko. Detektivji so omejili svoje na- pore na izsleditev tega Indijanca. Našli so ga končno v mestu El Cuilote v državi Morelos.

Policija išče sedaj še nadaljnje- ga člana tolpe. Ko bo ta aretiran, bo padla v roke policije vsa sku- pina banditov. Vsi člani tolpe so bili že usmrteni, z izjemo tega moža in Pizarra.

Detektivski načelnik Moscorro, ki je osebno vodil zasledovanje, se je vrnil včeraj popoldne v me- hiško glavno mesto s Pizarrom, ki bo podvržen strogemu zaslišanju, da se izve, kdo je vodil bandite in če je bil izbran kot žrtev Rosen- thal ali kdo drugi.

Moscorro je podal zanimivo po- ročilo o zasledovanju. Vsled ble- betavosti krajevnega časopisja je bila naloga zelo otežkočena. Tako je bile naprave objavljene, da bo zapustil glavno mesto z večjim številom detektivov. To je nudilo Pizarru in njegovim tovarišem priliko, da so se poskrili.

Moscorro je rekel, da je pokra- jina, kjer je bilo izvršeno odve- denje in kjer delujejo banditi, napol- tropična in da je težko prodreti skozi goščavo. Pizarro in njegovi tovariši so po majhnih naselbinah govorili, da se bliža Moscorro s svojimi ljudmi, da bo uničil vse z ognjem in mečem. Ko so dospeli nato detektivji v nekatere vasi, so zbežali prebivalci v gore ter pusti- li svoje domove. Težko je bilo pre- pričati domačine, da išče policija le zločince, a ko so se vaščani po- mirili, so se pridružili oblastim ter jim pomagali najti Pizarra.

Ko je bila policija v Cuernava- ca, je izvedela, da se mudi Pizar- ro v majhni vasi El Cuilote. Poli- cijska sila se je, odpeljala z av- tomobili v Tres Marias, najvišjo točko na obronku gora, ki ločuje- jo mehiško visoko planoto od vro- če dežele. Tres Marias se nahaja v višini 10,000 čevljev ter ima že- lezniško postajo.

Detektivji so dobili vojaško po- moč in pričel se je težaven pohod proti El Cuilote, skozi močan tró- pični vihar. Pogrezojoči se v bla- to so prodirali detektivji skozi gozd ter dospel, končno v vas, kjer se je skrival Pizarro.

Večina vaščanov je nasprotova- la aretaciji, a vojski so zapretili z ognjem, nakar so vaščani izročili bandita oblastim.

Pizarro so odvedli v Cuernava- ca in nato v Mexico City, močno zastraženega ter ga vtaknili v celico policijskega glavnega sta- na.

Policija namerava aretirati to- variša Pizarra, nakar bo zaklju- čena afera umora Jakoba Rosen- thala.

se dalo odpraviti napako s tem, da se ustanovi posebno kompani- jo, ki bi izdajala zalogo za višjo ceno in višjo obrestno pristožbino, a s tem odgovarjačo manjšo ka- pitalno vrednostjo.

Mehiški katoliki poraženi v kongresu

Mehiška poslanska zbor- nica je odklonila raz- pravo o prošnji, da re- formira cerkvene regu- lacije. — Trgovski boj- kot je izgubil svojo silo.

MEXICO CITY, Mehika, 24. septembra. — Katoliško vpraša- nje je v kongresu mrtvo. Opozic- ija večine kongresa proti predlo- gu, da se razpravlja o prošnji, ka- tero je vložil mehiški episkopat, je dovela katolike do spoznanja, da ni nobenega upanja, da bi iz- posloval modifikacijo sedanjih "proti-verskih" regulacij.

Kljub dobri volji, katero kaže- jo nekateri kongresniki, se je ve- lika večina kongresa pokorila žel- jam vlade ter sklenila, da ne bo sprejela katoliške peticije v nobe- ni obliki. Vlada je trdno sklenila, da ne bo izpremenila ustavnih klavzul in tudi ne regulacij. Kon- gres podpira v polnem politiko predsednika Callesa.

Sedaj, ko je prišla peticija na- vrsto ter je postalo znano splošno razpoloženje kongresa, priznava- ja katoliki sami, da so bili pora- ženi in da ne morejo storiti pod- sedanjim režimom ničesar. Čeprav je bojkot še vedno v veljavi, pri- znavaajo katoliki, da trpe vsled njega največ revnejši sloji, ki se o- ga strogo drže. Opoziti je tudi znamenja, da so se revnejši sloji nevaličali trpeti za stvar, katero se smatra sedaj v splošnem za iz- gubljeno. Jasno je, da izgubljajo bojkot, ki je pomenjal močno o- rožje, počasi a gotovo svojo uspeš- nost, in v kratkem času to ta boj- kot, ki je povzročil precejšnjo o- dreenelost v biznisu, stvar pre- teklosti.

Edino upanje cerkve, da izšli amandiranje kazenskih regula- cij, je bil vpliv inozemskih dežel, o katerih so upali, da bodo izra- zile vladi Callesa svoje nezado- voljstvo. Stališče, katero je zavzel predsednik Coolidge, da je nam- reč cerkveno vprašanje izključno le notranja mehiška zadeva, je zelo razočaralo cerkev, ker so pre- razven moralnega prigovarjanja.

Katoliki so poslali 53 paketov latje domnevali, da bodo Združe- ne države, kot prvobornilce ver- ske prostosti, izvedle pritisk na Mehiko, da izpremeni svoje ver- ske postavbe. Če bi bile Združene države sprejele le to stališče, bi druge inozemske dežele istotako izvedle svoj pritisk. Prelatje so domnevali, da bo vsled tega vla- da hitro ublažila svojo politiko napram cerkvi.

Te ideje se pa niso uresničile. Katoliki so potrti ter ne vedo, kakšnih sredstev bi se poslužili, da dosežejo izpremembe. Ni še znano, kakšno stališče bodo spre- jeli katoliki v bodočnosti. Na vsak način bo miroljubno, ker so proti uporabi katerekoli druge stvari, in tri zaboje podpisov v prilog ka- toliški peticiji. Zaboji so bili sprejeti včeraj. Paketi so vsebo- vali skoro 163,000 podpisov. Tri- je zaboji pa so vsebovali več kot 4000 kart, ki so zahtevale omilje- nje kazenskih regulacij ter amē- diranje verskih postav. Brzojavke so prosile kongres, naj posveti dovolj časa popolnemu proučenju katoliških zahtev. V neki brzojavi- ki iz oddeljenega mesta se glasi, da je pet tisoč katolikov vprizori- lo redno parado, da pokažejo s tem, da podpirajo prošnjo episko- pata.

MEXICO CITY, Mehika, 24. septembra. — Čeprav je bilo ofi- cijelno objavljeno včeraj zvečer, da je bila zavrnjena prošnja ka- toliškega episkopata za modifika- cijo verskih regulacij, so vendar napravili načrte za nadaljevanje debat o tem vprašanju. Malo pa

Konec nekdanje Dempseyeve slave.

132,000 ljudi je bilo pri- ča poraza dosedanjega svetovnega boksarke- ga mojstra Dempseya. Novi mojster je Gene Tunney. — Boj je po- kazal, da je Dempsey oslavljen in pomehku- žen.

PHILADELPHIA, Pa., 24. sep- tembra. — Kralj je mrtve, naj ži- vi kralj! Jack Dempsey, ki je bil sedem let kralj v rokoborski are- ni, ne vlada več. Neizogibno v živ- ljenju vsakega velika športnika je doseglo tudi njega, namreč tre- nutek poraza. Jack Dempsey je bil včeraj poražen od moža, ki je bil boljši kot on. James Gene Tun- ney, plavalasi prejšnji mornar iz New Yorka, vlada danes, kjer je vihel še včeraj svoje žezlo Jack Dempsey, divji sin deželne ceste.

Jack Dempsey, ki je sprejemal včeraj v areni svetovne razstave v tukajšnjem mestu udarec za u- darcem iz rok Irea, ne da bi vrnil niti polovice udarecev, ni bil več Dempsey kot ga je poznala Ame- rika in celi svet, oni Dempsey, ki je porazil Jess Wilarda, Louis Firpa in Francoza Carpentierja. Bila je še vedno ista postava, ki je stala na odru. Izginil pa je po- gum, izginila divjost, natančnost in izginili so udarci, ki so napra- vili iz potepuha Dempseya svetov- nega mojstra. Ostala je le še praz- na lupina nekdanjega korenjaka in podležji je moral mlajšemu možu, ki se je smoteno pripravil leta in leta za ta trenutek.

Kmalu po pričetku boja je bil potisnjen Dempsey v defenzivo.

SMRTNA KOSA.

Iz Pueble smo dobili brzojavno poročilo, da je umrl Matt Jerman, eden najbolj znanih in priljublje- nih tamošnjih rojakov. Pokojnik je bil star približno petinpetdeset let ter je bil duša tamošnjega dru- štvenga življenja.

Bil je priznan glasbenik. Usta- novil je godbo ter pevsko društvo "Prešeren", katero je uspešno vo- dil do svoje smrti.

V Puebli si ni bilo mogoče pred- stavljati nobene uspele slovenske prireditve brez Jermana in nje- govih tovarišev.

Udeleževal se je tudi na dru- štvnem polju sploh ter je bil svo- tečasno glavni uradnik K. S. K. J.

Bil je poudarjen priljubljen tako med rojaki in drugorodci. Za pue- belsko slovensko naselbino je Matt Jerman nenadomestljiv. Po- grešali ga bodo vsepovsod, poseb- no pa pri društvenih prireditvah. Naj mu bo lahka ameriška zem- lja!

je upanja, da bi to izpremenilo rezultat.

DIKTATOR KONDILIS JE RAZPUSTIL SVOJO STRANKO

General Kondilis je razpustil svojo stranko ter iz- javil, da se bo umaknil s političnega polja, da o- mogoči poštene volitve. — Načelniki strank še vedno nezadovoljni.

ATENE, Grška, 24. septembra. — Ministrski predsednik general Kondilis, je izdal včeraj mani- fest, v katerem je objavil svoj nepreklicni sklep, da se bo umaknil s političnega polja ter razpustil svo- jo stranko narodnih republikancev v upanju, da bo ta korak razorožil opozicijo političnih voditeljev, ki odločno zahtevajo stvarjenje čistega kabineta v namenu, da se izvede proste volitve, ki naj bi se vr- šile brez vsakega vplivanja.

Strankarski voditelji, posebno pa voditelj ljud- ske ali rojalistične stranke, nočejo sprejeti genera- lovega sklepa ter zahtevajo, da odstopi mesto mini- strskega predsednika kaki nevtralni osebi, ki uživa splošno zaupanje. Ob istem času preti, da se bodo vzdržali volitev, če ne bo tega storil.

Vse kaže, da je sklep ministrskega predsednika v stiku z naraščajočim pritiskom ostalih političnih voditeljev, podpiranih od celokupnega časopisja, posebno vspricho dokazov v postopanju vojnega so- dišča proti polkovnikoma Zervasu in Dertilisu, ki sta poveljevala sedaj razpušeni republikanski straži.

Soglasno s pričevanjem, je na predvečer strmo- glavljenja generala Pangalosa, general Kondilis podpisal "častni protokol", v družbi obeh polkov- nikov in njih prijateljev. Ta protokol kaže čisto jasno, da je general Kondilis obljubil, da se ne bo vmešaval v politiko.

Razvoji tekom obravnave niso bili posebno u- godni za generala Kondilisa v zadevi resničnih vzrokov in odgovornosti za krvoprelitje dne 9. sep- tembra, ko so z redno armado zdrobili republikan- sko stražo ter zatrli vstajo, katero so baje podpi- rali komunisti in rojalisti.

V odgovor na poročila listov glede miglajev iz inozemstva o možnem povratku dinastije, je rekel general Kondilis, da bo nasprotoval taki restavra- ciji z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago.

Vspricho vsega tega se sodi na različen način o sklepu gen- rala Kondilisa, da se umakne s politi- čnega polja.

Vlada Kondilisa je sedaj prenehala biti politi- čen kabinet. Postala je vlada, ki je izgubila svo- je nedostatke ter ohranila svoje vrline.

Na drugi strani pa trdijo proti-venizelisti, da ni bila njegova umaknitev s političnega polja prosto- voljna, temveč posledica pritiska javnega mnenja ter gotovih vojaških elementov.

Prejšnji kronprinc v Locarno.

Ženeva, Švica, 24. septembra. — Prejšnji nemški kronprinc je ravnokar vzel v najem za dobo ene- ga meseca vilo Rocabella v Locar- no. Prihodnji teden bo dospel tja- kaj s svojo družino.

Višje tovarne pristojbine iz Canade v Anglijo.

MONTREAL, Canada, 24. sep- tembra. — Canadska prekatlant- ška parohodna družba je skle- nila včeraj takoj povišati tovarne prevozne pristojbine iz canadskih pristanišč v angleška za petnajst odstotkov.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vplačevali svojo ko- rist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir 100	\$ 4.30
Din.	1,000 \$ 18.90	Lir 200	\$ 8.30
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir 300	\$ 12.15
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir 500	\$ 19.75
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir 1000	\$ 38.50

Za pošiljavo, ki presega sto Dinarjev ali pa Dvatiso Lir dovoljujemo poseben znesku primeren pogost.

Nakazila po krajevnom pisanju izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške (\$1.-).

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni po- datki.
Pristojbina za upla- čila ameriških dolar- jev v dinarjih in lirah: 1 dolar = 24 dinarja, 1 lira = 24 dinarja. Za vsakega dolarja, ki ga pošljete, plačate 3 cente od vsakega dolarja. Za vsakega dolarja, ki ga pošljete, plačate 3 cente od vsakega dolarja.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above offices:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	\$7.00
Za pol leta	\$3.50
Za četrt leta	\$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NAK, ŽGANJA PA NE PONESREČENCEM...

Strašna katastrofa je zadela Florido nepripravljeno. Povzročena škoda je ogromna. Na stotine ljudi je našlo smrt v razvalinah in v vodi. Na stotine ljudi pogrešajo. Nad petdeset tisoč jih je brez strehe.

Prve dni je pretila nevarnost nalezljivih bolezni, ker ni bilo na razpolago dovolj antitoksina.

Zdravniki so prosili za antitoksin ter ga dobili.

Po mnenju nekaterih zdravnikov je požirek žganja najboljša prva pomoč za izčrpanega človeka, ki je prestopal hude muke. Zdravniki so prosili za žganje.

Obrnili so se naravnost na prohibicijski urad v Washington.

Prohibicijski urad jim je pa dal takole pod nos:

Zdravniki in strežnice, ki opravljajo reševalno delo v Floridi, ne smejo dobiti žganja.

Prohibicijski komisar Jones je izjavil, da zvezna postava strogo prepoveduje pošiljanje žganih pijač iz države v državo.

In prohibicijski komisar Jones je rekel, da po njegovem mnenju tudi prohibicijske postave države Floride strogo prepovedujejo prodajo zdravil, v katerih je kaj alkohola.

Ameriška suhaška postava zopet enkrat triumfira.

Triumfira nad ubogimi žrtvami v Floridi, katerim bi požirek dobre pijače precej pripomogel k zdravju in moči.

VALENTINOV NASLEDNIK

Neka Madžarska igralka je izsledila na Madžarskem lepega mladega fanta, kateri je pokojnemu Rudolfu Valentinu na las podoben.

Spraviti ga hoče v Ameriko, kjer bi pokojnika na platno nadomestoval.

Ne verjamemo, da bi se ji namera posrečila.

Kinematografska publika se jo ob Valentinovi smrti razjokala, plačala je pokojniku tribut, kakoršnega je bil dosedaj le še malokdo deležen — in po par dneh Valentina popolnoma pozabila.

Še če bi se sam Valentino vrnil, bi moral odkraja začeti, in je dvomljivo, da bi se še kdaj do milijona prikopal. Njegov dvojnik ne bo ničesar opravil. Amerikanci hočejo vedno kaj novega.

Valetino je svojo živjensko igro najbrž najboljšje s tem zaključil, da je pravočasno umrl.

Tudi to je umetnost, ki jo pa le malokateri уме.

NEMČIJA IN FRANCIJA

Vse kaže, da se bodo Nemci in Francozi polagoma pobotali. Če se bo res kak sporazum izemil iz sedanjih pogajanj, bosta imela največ zaslug Stressemann in Briand, ki smatrata sporazum med Nemčijo in Francijo kot edino rešitev za obe državi.

Nemčijo je poraz tako oslabil, da se ne more vzravati brez francoske pomoči.

Francijo je pa zmaga tako potrla, da se mora na Nemčijo naslanjati, če hoče stopati kot se spodobi.

Bog ve, koliko let bo trajalo, da bosta z medsebojno pomočjo dospeli do tiste prosperitete kot sta jo uživali začetkom leta 1914?

In ko bosta enkrat zopet tam kot sta bili, si bosta najbrž znova skočili v lase — bodisi z odobrenjem, bodisi brez odobrenja Lige narodov — seveda, če bo takrat o Ligi sploh še kaj sluha in sledu.

Dopis.

North Chicago, Ill.

Vsak dan prebiram priljubljeni list Glas Naroda. Novice so od vsega vse, a iz Waukegana in North Chicago se le redko kdaj kateri oglasi.

Delavske razmere so še nekako povoljne. V nekaterih fabrikah delajo vse dni tednu izvzemši nedelje, v drugih zopet bolj slabo. Takaj je veliko tovarn, velikih in malih.

Imamo tudi vsakojaka društva. Najboljše je Building and Loan Association. Obstoji nekako šest let ter dobro napreduje in posebno nam Slovincem dosti pomaga. Prej so bili redki Slovinci s svojim domovanjem, a zdaj ga ima skoro bi rekel vsak Slovinec, ker

se na lažje obroke dom izplačuje. Sporočam tudi, da bo imelo Samostojno društvo Vitezov sv. Jurja 3. oktobra dvajsetletnico ob stanka. Člani so pridno na delu: prodajanjem vstopnic za veliki banke, ki ga društvo priredi v počast članom in njih prijateljem. Noben se ne bo kesal, če pride. Ne bo manjkalo jestvin, pa tudi pristno kapljico bomo dobro založili.

Pridite vsi, katerim je mogoče. Pozdravljam vse čitatelje tega lista, kakor tudi Petra Zgaga, ker nas vsaki dan zabava v svoji koloni.

Vaš dolgoletni naročnik
John Gerčar.

Novice iz Slovenije.

Trojčki dobrovoljca-kolonista.

To veselo ali pa žalostno presenečenje je doživel te dni bivši dobrovoljec v srbski armadi, Hija Pejović, kolonist na veleposelstvom grofa Szechenyja. Njegova žena Jovanka, rodom Črnogorka, mu je namreč povila moške trojčke vse normalno razvite in krepke. Interesantne so posameznosti nenavadnega poroda. Že v šestem mesecu so bili znaki nosečnosti mnogo hujši kakor običajno. Jovanka je namreč tako oslabila, da ni bila prav za nobeno delo. Vsi so pričakovali težek porod in se bali za življenje matere in deteta. Dne 4. septembra ob 7. zjutraj je Jovanka rodila lepo moško dete. Toda po porodu niso prenehale porodne bolečine. Četrta ure kasneje je dala življenje se enemu zdravemu in lepemu moškemu otročičku. Po drugem porodu se je čutila nenavadno, vendar je mislila, da je porod končan. Toda okoli polne je dobila še tretjega sinčka. V par urah je obogatela tako kar za tri otroke in jih ima sedaj skupno pet. Trojčki so bili krščeni za Petra, Aleksandra in Nikola.

30 šoferjev aretiranih v Beogradu.

Beograjska prometna policija je priredila racijo na šoferje, ki vozijo brez dovoljenja. Kakor zadržijo, ko je bila aretiranih okoli 70 šoferjev, ki niso imeli dovoljenja, je imela policija tudi to pot veliko srečo. Ob 10. zvečer so odšli policijski oddelki po mestu in ustavili vsak avtomobil. Kriziranje je trajalo do 4. zjutraj in je bilo aretiranih 30 šoferjev. Vsi so bili kaznovani s strogim zaporom neizpremenljivim v denarno globo. Lastniki avtomobilov pa so bili kaznovani s strogim zaporom, neizpremenljivim v denarno globo, lastniki avtomobilov pa so bili kaznovani s velikimi denarnimi globami. Zanimivo je, da je bilo ob priliki racije ustavljenih več ministrskih avtomobilov. V enem izmed njih je sedel neki aktivni minister, ki je potrpežljivo čakal, da so stražniki pregledali dokumente njegovega šoferja. Še več. Ko je stražnik pogledal skozi zaprta okna v avtomobil, zapazil v njem aktivnega ministra ter se začel opravičevati, mu je minister odvrnil: "Prosim, samo izvolite. Naj vas moja navzočnost nič ne vznemirja. Le izvršite svojo dolžnost!"

Drzen vlom.

Na pristavi veleposelnika Gricha, par kilometrov od Novega Sada je bil izvršen drzen vlom. Zločinci so udrli v hišico, stoječo sredi pristave v gozdu in odnesli 13.00 Din. gotovine in za preko 40.000 Din. raznih predmetov. V bližini hiše so našli kasneje v koruzi vrčice, v kateri je bil spravljen denar.

Samomorilka si želi, da se ji prebode srce.

Te dni je v samomorilnem namenu v Novem Sadu izpila 23-letna Marjeta Pinter dve steklenici luminala. Našli so jo v agoniji in jo prepeljali takoj v bolnico. Zaprta je pisno, v katerem navedla kot vzrok svojega obupnega koraka gmotni položaj. Razen tega izraža v pismu željo, naj ji

po smrti prebodejo srce. Ako tega ne bi hotel nihče storiti, pa naj izvrši to dejanje neki njen prijatelj, čegar imena pa policija ni hotela objaviti. Istočasno orosi obupanka, naj se njeno truplo izroči neki univerzi za naučne svrhe. V vsakem slučaju pa želi, da ji prebodejo srce. Pinterjeva se je preteklo leto poročila na Dunaju, a se je kasneje radi materijalnih neprilic ločila in se vrnila k staršem. Njene poškodbe so tako težkega značaja, da je malupanja, da bi okrevala.

Spomenik Čehom, ki so padli pri Kragujevcu.

Čehoslovaški poslanik na jug dvoru, Jan Šeba, se je obrnil na župana v Kragujevcu s prošnjo naj zbere ves materijal, ki se nanaša na padle in usmrčene čehoslovaške državljane v Kragujevcu, ker namerava po želji predsednika Masaryka češka vlada izdati tozadevno na svoje stroške veliko spomenico ter postaviti čehoslovaškim žrtvam v Kragujevcu skupno častno grobnico.

Povratak srbskega komuniste iz emigracije.

Te dni se je po 11-letni odsotnosti v emigraciji povrnil v Beograd Hija Milkić, znan komunistični prvak iz proletarskega gibanja pred vojno in po njej. V inozemstvo je odšel 1915 po katastrofi Srbije ter je odlejal bival v Franciji, Italiji, Švici in deloma tudi v sovjetski Rusiji. Zda se je vrnil z Dunaja v domovino, kjer se bo najbrž nadalje udeleževal v proletarskem gibanju.

Nova ekskurzija Dancev v Dalmacijo.

Skupina danskih profesorjev zdravnikov in študentov, ki so nedavno posetili Dalmacijo, so pridili po svojem povratku v Kopenhagenu več predavanj o krasotah jug. krajev in opozarjali zlasti na izredno ljubeznjiv in gostoluben sprejem s strani jugoslovenskega prebivalstva. Ta propaganda uglednih Dancev za jug. Primorje je že rodila sadove. Za prihodnji mesec, še bolj pa za prihodnje leto se pripravlja namreč več ekskurzij Dancev za jug. državo.

Oceanografski institut v Dubrovniku.

Minister prosvete je dovolil tisoč dinarjev izrednega kredita za oceanografski institut po vzoru podobnih zavodov, katere je ustanovil znani oceanografski učenjak knez Albert Monaschi.

Avtomobilska nesreča pri Zadru.

Te dni se je odpejala družba treh gospodov z avtomobilom iz Splita v Zadar. Na potu je počila pnevmatika nakaer je avto pri Zadru izgubil ravnotežje in se prevrnil. Vsi trije potniki so bili težko ranjeni, med drugimi tudi profesor Belić.

BOLEĆINE V MEHURJU
Takoj prežene
SANTAL MIDY
Zagotovo dobiti, pristno.
Glejte za nesodo "Midy".
Napredaj v vseh lekarnah.

JUGOSLAVIA IRENTA

Vsebinsa nemško-francoskega go-spodarskega provizorija.

Nemški listi poročajo: Po dvehletnih pogajanjih je nastala potreba, da se sklene pogodba za one stvari, za katere je bil dosežen sporazum. Gre skoraj za polovico stvari, o katerih se je pogajalo. Francija dovoljuje v pogodbi pravico največjih ugodnosti Nemčiji glede konzularnih in davčnopravnih vprašanj ter postopanja s trgovskimi potniki in v trgovskih zadevah. Pogodba se razteza na vse Francijo in vse kolonije, razen na Maroko in Indokino. Za vseljevanje in naselitev nemških kolonistov ne dovoli Francija Nemčiji pravice najvišje ugodnosti, temveč samo obljuba, da bodo vse prošnje presoane z največjo dobrohotnostjo. Pravico največje ugodnosti priznava pa Francija Nemčiji glede brodarstva za Francijo in vse kolonije razen v Maroku in Indokini. V kratkem se v zmislu te pogodbe ustanove nemški generalni konzulati v Maroku in Alžiru ter konzulat v Havru.

Pri Sv. Luciji

Se že nekaj časa, odkar je ugodnejše vreme, polno letoviščarjev. Kraj je krasen, okolica divna, svež, zdrav zrak in pa domači ljudje so razumni ter skrbje za letoviščarje na najlepši način. Zato pa jih bo pri Sv. Luciji vedno več.

Reški škof

je imenoval za svojega tajnika patra Benedikta Pietrobono. Ta "dobri Peter" ne razume našega jezika, kakor ga ne zna tudi njegov gospodar. Z imenovanjem škofa Saina na Reki se je pokazalo v polni meri, kako bo v bodoče katoliško cerkev v Primorju.

Prepovedana prireditve.

V Idriji se je imela vršiti prireditve "mladih", proti kateri ni imela oblast v Gorici nobenega pomisleka, ali oblast v Idriji jo je povsem nepričakovano prepovedala.

V Nabrežini

je umrl Karel Heidler, ravnatelj Cave Romane, znana in priljubljena oseba v časih pred vojno in po vojni.

Tečaj o italijanski kulturi za slovenske učitelje

se bo vršil tudi letos v Vidmu. Pripruščenih je 60 učiteljev iz idrijskega tolminskega, goriškega in trbiškega okrožja. Tečaj bo trajal 12 dni.

Za predsednika goriškega tribunala

je imenovan cav. Malinverni, apelaacijski svetnik v Turinu. Za namestnika državnega prednika je imenovan dr. G. Milietta iz Nicastra-Colli.

O stanju poljedelstva v Istri

so govorili gospodje na puljski razstavi. V letih 1904 do 1913 se je pridelalo v Istri na en ha letno povprečno sedem stotov pšenice; enako tudi v naslednjem desetletju.

Po 4% obresti

za vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Gene Tunneya, ki je premagal svetovnega šampjona Dempseyja, je imenoval predsednik Coolidge rezervnim poročnikom v mornarici.

Danes se bo njemu na čast vršil svečan sprejem pred newyorško mestno hišo.

Pozdravil ga bo sam župan Walker ter mu izročil mestne ključe.

Zvečer bo velikanška pojedina v hotelu Biltmore.

V ponedeljek bo začel sklepati Tunney kontrakte z različni kinematografskimi kompanijami in gledališči.

Uredništva velikih ameriških listov so mu obljubila velike svote, če bi hotel pisati svoje spomine in svoje nazore o rokoborbi.

In to vse zato, ker je porazil človeka, ki je dosedaj veljal za najboljšega pretepača na svetu.

V Ameriki se da z različni stvarmi zaslužiti lep kosček belega kruha.

Zal, da ni noben znanstvenik in noben učenjak za svoje duševno delo deležen takega kolača kot si ga je zaslužil Tunney s par dobro posrečenimi udarci.

V Indiji živi visoko civilizirano pleme Indijcev, ki je svojevrstno v vseh ozirih.

Indijci so rjavkaste polti, črnih las ter visokih postav.

H Kitajcem in Mongolcem jih ni mogoče prištevati: k črncem tudi ne. Najbolj so še slični belokozcem, toda kot belokozci dosedaj še niso bili priznani.

Zanje se je zavzel newyorški senator Copeland in začel nabirati fond, s katerim naj bi se omogočilo Indijcem vključenje v belo pleme.

Če kdo zasluži, da bi bil v belo pleme sprejet, zaslužijo to Indijci v polni meri.

Toda če bodo sprejeti, bodo kmalu strašno razočarani nad "čedno" kompanijo, v katero so zašli.

Nekatero Francozi so res jako optimistični.

Pred par dnevi so aretirali v Parizu človeka, ki je ponarejal francoske franke.

Najbrž je moral za materijal več plačati kot je bil produkt vreden.

Neki zdravnik je ugotovil, da so v človeškem telesu najraznovrstnejše kemikalije, ki predstavljajo vrednost osemindevetdeset centov.

Potemtakem ni človeško telo niti en dolar vredno.

Dotični zdravnik se moti.

V telesu povprečnega Amerikanca je več kot za osemindevetdeset centov kemikalij. Saj je treba za kozareček žganja plačati petdeset centov. In nekateri ga popijo po pet ali deset drinkov na dan.

Sodnik obtožencu: — Vi ste obtoženi, da ste ukradli deset tisoč dolarjev. Ali nimate nobenega advokata, ki bi vas zagovarjal?

Obtoženeec je odvrnil: — Sprva se mi je ponudilo nad dvajset advokatov, ki so me hoteli zagovarjati. Ko so se pa prepričali, da jaz nisem ukradel tistih deset tisočakov, so mi vsi pokazali hrbet. Niti eden me noče zagovarjati.

Za letošnje leto prerokujejo jako hudo zimo.

Premogovni baroni so vsi iz sebe. — Za božjo voljo, kaj bo? — se vprašujejo, — ker se majnariji dosedaj še niso odločili za strik?

Nemčija je članica Lige narodov.

Med prejšnjim in sedanjim časom je le ta razloček, da je prej Nemčija gledala svoje sovražnike od strani, sedaj pa mora z njimi vred sedeti pri isti mizi.

Poljski kabinet bo odstopil.

Zakaj bo odstopil, se zaenkrat še ne ve.

Toda zdi se, da zastranega, ker je v njem minister Grabski.

Vsak minister je že po svoji naruri nekoliko "grabski", toda če se minister tudi Grabski piše, je že malo preveč.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

KDOR SI HOČE NABAVITI FARMO

Pod naslovom "Selecting a farm" (Izbranje farme) je federalni poljedelski department izdal ilustrirano brošuro (Farmer's Bulletin No. 1088), ki bi morala biti v rokah vsakega, ki namerava kupiti ali vzeti v najem kako farmo. Tudi izmed naših rojakov jih je jako mnogo, katere arce si li iz industrijalnega mesta nazaj na deželo. Mnogi jih je že poskusilo z uspehom, mnogo jih se pa je pri tem tudi opeklo, in to zlasti vsled nepoznavanja razmer in potrebnih prepogojev. Za to tople priporočamo to brošuro vsem onim, ki hočejo kupiti farmo. Treba le pisati po njo na U. S. Department of Agriculture, Washington, D. C. Tukaj pa navajamo nekoliko splošno zanimivih navodil iz te brošure.

Kupiti ali najemati?

Ako človek, ki živi v mestu, kupuje farmo, on je v istem položaju kot farmer, ki bi se preselil v mesto. V obeh slučajih mora človek, ki nima izkušnje in navodil, drago plačati za to šolo. Uspešno farmanje ni lahko stvar. Treba nekoliko izkušnje v poslovodstvu, živinoreji, treba imeti osnovne pojme o rasti rastlin, o živinoreji in rodovitnosti prsti. Treba časa in mnogo truda, da človek pridobi potrebno izkušnjo na svoji lastni farmi. Stane mnogo manj za začetnika, ako si pridobi poprej nekoliko izkušnje s tem, da dela nekaj časa za drugega farmerja ali kot najemnik zlasti ako ima na razpolago le malo kapitala in se hoče posvetiti poljedelstvu kot edinemu viru svojega zaslužka.

Začetni kot najemnik je tudi dobro za to, ker na tak način ima človek priliko spoznati se z vrsto poljedelstva, prevladujočo v dotičnem okraju, s tamšnjim načinom življenja, s tržnimi prilikami itd. Za eno leto pa bo zlahka razvidel, da-li se mu izplača neseliti se v dotični pokrajini in si kupiti lastno farmo.

Koliko kapitala je treba?

Pri investiranju kapitala v farmarstvo si mora človek staviti to poglavito vprašanje: Kako velikega farmskega podjetja naj se lotim z denarjem in krediti, ki jih imam na razpolago? Jako važno je, da se investirani kapital razdeli v pravilnem razmerju med vse postavke farmarstva: zemljo, živino, orodje in gotovino za tekoče stroške. Začetniki navadno delajo pogreške, da preveč investirajo v poljopija. Marsikateri "modelna" farma s črno hišo in novo pobarvanimi hlevi, ali s pomanjkljivi prodaji in slabo prstjo je bila nabavljena od začetnika, pa se je kasneje pokazala, da se ni izplačala. V splošnem farmarstvu, kjer se farmer peča z raznimi panogami poljedelstva, včevši glavne polje, produkte, mlekarstvo, prašiče in drugo živino, bodo njeve in stavbe vporabile 70 do 80 odstotkov vsega vloženega denarja. Na farmah, ki se pečajo poglavito z zelenjadarstvom, sadjerejo, žitom in bombazem, se bo za nepremičnine smelo vporabiti morda 90 odstotkov vse investicije. Gotovina ki je potrebna za poslovne stroške, je različna: od 1 do 3 odst. skupne investicije, kajti ta znesek je v glavnem odvisen od načina, kako farmer prejema svoje letne dohodke. Farmer, ki se bavi z mlekarstvom, dobiva svoje čke za mleko in smetano vsak mesec. Zato za mlekarstvo farmo treba začetoma manj gotovine, za tekoče stroške, kjer pa je farmer odvisen od žetev, tam treba imeti več gotovine, kajti mora tem dalje čakati na svoj dohodek.

Ako kupovalec farme, ima na razpolago \$5000 v gotovini, on more investirati svoj kapital približno na sledeči način: Izbere si farmo, ki stane brez živine \$8500; \$60000 izmed teh lahko ostane kot prva hipoteka (mortgage). Preostale mu torej \$2500 za opremo in tekoče stroške. Od teh naj \$600 porabi za stroje in orodja, \$1200

za konje in drugo živino, \$300 za krmno in zaloge in \$400 naj si prihrani za tekoče stroške. To so seveda le približni podatki, kajti se razlikujejo po značaju kupljene farme.

II.

En človek sam ne zadostuje za obdelovanje.

Celo na malih farmah se stalno pojavljajo okolščine, ko treba vsaj dveh ljudi za delo. Nekdo mora, na primer, iti v mesto po razne nakupe, dočim mora drugi ostati na nji. Mnogi opravki, kot na pr. kositve, zahtevajo delo dveh ljudi. Človek v splošnem farmarstvu ne more brez pomoči obdelovati zadosti zemlje, da bi imel vso korist iz svojih konj in strojev. Tipična ameriška farma, splošno rečeno, nudi delo farmerju in enemu pomočniku. V mnogih slučajih ta dodatni pomočnik more biti farmerjev sin, žena ali hči.

Nekatera važna okolščina ob nakupu farme.

Kdor hoče kupiti farmo, mora pred vsem vpoštevati daljavo od farme do najbližje postaje za vkrcanje pridelkov, daljavo do tržišča in do šol, značaj okolice in rodovitnost prsti. Ni glavna stvar, koliko znaša skupna površina kupljene zemlje, marveč koliko te zemlje se da vporabljati, 250 akrov zemlje, od katerih je večina takorekoč neuporabna vsled močvirja ali kamenja, je mnogo manj vrednih nego 90 akrov, od katerih se vsa zemlja lahko rabi za kako svrhu. Stanje prsti je jako važna stvar, na katero treba jako paziti. Zaloga vode je druga važna okolščina. Ako se farmer peča z živinorejo, treba paziti, da je zadosti vode na razpolago tudi v mesečni poletne suše. Težko je dobiti vodo iz rek ali pa goniti živino na dolge daljave za napajanje. Voda na paši v zadostni količini za živino je dragocena vrлина vsake farme.

Treba ugotoviti dalje, da li obstojajo prilike za koristnosno delovanje v gotovem obsegu. Zemlja, stavbe in opremo imajo ekonomično vrednost le tedaj, ako se lahko vporabljajo v produktivne svrhe. Dobicek mora biti zadosten, ne le da pokrije tekoče stroške, marveč tudi da se plačajo take, obresti, itd. in tudi da nekaj ostane za postopno zboljšanje in razvoj farmskega podjetja. Dostikrat prodajalec nima na razpolago podatkov o natančnih dohodkih in stroških za razne pridelke, ali kupovatelj naj se vendarle potruditi ugotoviti vse te okolščine.

Informacije za kupovalce. V raznih državah obstojajo posebni uradi, ki pomagajo onim, ki nameravajo kupiti si farmo. California in South Dakota imata

ŠALJAPIN IN STANISLAVSKI

Umetnost, posebno gledališka, je najvišji in najneposrednejši izraz narodne duše.

Letos sta izšli dve knjigi spominov slavni umetnikov: Stanislavskega "Moje življenje v umetnosti" in "Strani iz mojega življenja" od Šaljapina. Kako različni sta poti obeh umetnikov! Bogata trgovska rodbina Aleksejevih je živela razkošno in duhovito življenje v Moskvi. Najboljše umetniki in pisatelji so bili stalni gostje pri Aleksejevih. Starši so skrbno in varno vodili nadarjenega sina, dokler je potreboval njih zaščite na izvoljeni cesti. Zapiski Stanislavskega so natančen letopis notranjega razvoja, analize lastnih napak in uspehov — zunanjih zaprek ni bilo. Šaljapin pa je v nasprotju zrastle v strašni revščini nekeje v kazanskem predmestju. Oče se po vojaškem roku ni vrnil na kmete, ker ga je bilo strah revščine. Rajši je živel kot berač. Bil je pisar v zemski upravi, živel z ženo in sinom v "koti", ker ni mogel plačati posebne sobe. Kupovali so kumare, krompir, ažen kruh, zmešali vse to v vodi s čebulo in oljem od konoplje. To mrzlo juho so jedli dan za dnevom vsak mesec. Meso so kupovali za govejo juho le po enkrat na mesec, in sicer tisti dan, ko je oče dobil plačo. Včasih je oče denar zapil ter pretepel ženo do nezvesti. Obupani deček je polival mater obraz z vodo. Mati se je zavredla, mu iskala mrtve v glavi in ga tolažila: — Ne brigaj se za to, deček, pijane so vsi enaki. — Sicer je prisilil oče sinu marsikatero zausnico tudi v treznem stanju. Kolikokrat se ni upal Šaljapin domov in je plesal bos pri 15 stopinjah mraza pred šotorom komedijanta aske! Postati sčasoma tak umetnik, po tem je silno hrepenel. Te sanje se niso uresničile.

Z dvanaestim letom je pričel Šaljapin peti v cerkvi. Mračni zborovodja s sinjimi očali in tudi vedno pijan, mu je plačal rubelj in pol na mesec. O božiču so hodili cerkveni pevci okoli bogatašev in jim peli "verze", mračne noči, smrtne noči. Stanislavskemu se je godilo drugače. Oče je bil bogat tovarnar, mati pa hči ruskega očeta in znane pariške igralko Warleyeve. Roditelja sta bila zaljub-

takozvane "land settlement boards". V državi Wisconsin daje priseljeniški ravnatelj državnega poljedelskega departamenta nasvete onim, ki se hočejo kot farmerji naseliti v državi Wisconsin. V mnogih državah so državni poljedelski uradi izdali seznane farm na prodaj in opis poljedelskih razmer. Department of Farms and Markets države New York je v zadnjih letih izdal vsako leto seznam farm na prodaj in najem. Poljedelske poskuševalnice raznih držav izdajajo brošure in poročila o prsti in nekateri dajejo tudi nasvete kupovalcem.

ljena v sinčka. Prvič je nastopil Stanislavski na domačem odru v starosti 4 let.

Kako pa se je učil Šaljapin? Prišel je s 14. letom v šolo, kjer so bili dečki in deklice skupaj. Poljubljal je nekoč sošolko, ki mu je bila všeč. Učiteljica je to videla in takoj zapodila grešni par iz šole. V drugem zavodu je učitelj najraje "skubil piščance": zgrabil je dijak za lase na tilniku in suval glavo gor in dol, kakor da bi hotel fantu odtrgati vrat. Odtu je Šaljapin utekel: prehudo ga je bolelo. Rekel je doma: — Vi ne znate tako pretepati. Kar v dve polovici me raztrgajte, toda tja ne grem več. — Nato je šel k strugarju in pozneje k dvema čevljarjema. Naučil se je le malo. — Šaljapin je bil kar očaran po prvi operni predstavi. Šel je domov in sanjal: O če bi peli tako vsi ljudje na ulici, doma in pri delu. Mojster bi meni zapel: Fejdka, daj dreto! — In jaz bi zapel: — Izvolite, gospod mojster. Oba umetnika sta si kmalu poiskala zvez v gledališkem svetu. Stanislavski je igral z odličnimi ljubiteljski umetnost, Šaljapin pa je bil pisar kakor oče, potikal se je s potujočimi operetami kot korist. Sprejeli so ga iz usmiljenja v opereto, ker je umiral od lakote. Poleg petja je nalival petroleje v svetilke, pometal, včasih tudi nosil vreče moka na ladje ob Volgi. Samo enkrat je pohvalil njegov bas neki častnik: — To je glas! Jaz bi vam lahko preskrbel mesto. — Kje? — No, za stražnika. Jaz sem okrajni glavar. — Svojo srečo je našel Šaljapin v Tiflisu na Kavkazu.

Profesor Usatov, operni režiser, ga je pričel šolati. Pri prvem nastopu so mu svetovali, naj izpije požirek konjaka z jajcem. Mladcapin pa je skuhal na trdo šest jajec (ker ni vedel, da se jajca uživajo surova) in je izpil posebej steklenico konjaka. Profesor je bil hud, ker je mislil, da je pijanec. Učil ga je pri vsakem koraku: — Oprostite, a od vas smrdi kakor na smetišču. Tu je kopalna soba: vaše perilo bomo sežgali, vzemite svoje! — Ali mu je pa rekli: — Noža ne smete rabiti med zobotrebca. Vina ni treba piti bilo vse pri kraju. — Šaljapin se je pripeljal v Moskvo in začel svoj sijajno pot.

Tako sta začela gledališko karijero Stanislavski in Šaljapin, proletarec in aristokrat. Danes sta oba kneza v ruski umetnosti.

Leningrad se udeleži velesejma v Solunu.

Gospodarske organizacije ruske severozapadne oblasti se sklenile udeležiti se mednarodnega velesejma v Solunu. Velesejme se prične koncem septembra. S tem bodo stopile ruske gospodarske organizacije prvič po svetovni vojni na balkansko tržišče.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ČLANEK 195.

Otrokovi zobje.

Zdrav otrok dobi svoj prvi zob med šestim in sedmim mesecem. Prvi zobje se imenujejo "mlečni zobje", ter jim je dvajset po številu. Velika razlika je v času njihovega prihoda. Zaščita teh začasnih zob je zelo važna. Dvakrat na dan jih je treba čistiti s tem, da se jih narahlo riblje gori in doli z mehko tkanino ali koščkom bombaža, ovitega okrog prsta. Tkanina ali bombaž morata biti namočena v raztopnini boraksove soli. Žilica boraksove soli mora biti raztopljena v enem pintu vrele vode, ko je otrok starejši, ga je treba naučiti, da se poslužuje zobne krtačice. Zdravje in moč drugih, oziroma stalnih zob je odvisna v prvi vrsti od skrbi in pozornosti, ki se jo posveča mlečnim oziroma začasnim zobem.

Drugi oziroma stalni zobje se pojavijo v šestem ali sedmem letu ter jih je vsega skupaj dvaintrideset. Izvanredno velike važnosti je skrb za stalne zobe. Številne bolezni imajo svoj izvor v slabih zobeh. Zob, za katerega se dobro skrbi, prične redkokdaj gniti. Priporočljivo je, da peljete otroka vsakih šest mesecev k uglelednemu zobozdravniku, ki bo zaustavil gnulobo, ki se je morda pričela.

Le zapomnite si: — "Ena unča preprečbe je vredna en funt zdravljenja".

Čitajte te članke pazno vsak teden ter jih spravite za bodoča pojasmila.

VJET VLOMILEC

Mariborske oblasti so že dolgo časa zasledovale enega najnevarnejših vlomilcev, ki je dolgo časa ogrožal mariborsko okolico s svojimi rafiniranimi vlemi. Kljub temu, da mu je bila policija že večkrat za petami, se mu je vedno posrečilo niti roki pravice. Nedavno pa je bil izvršen v Gorici v Italiji vlom v tamkajšnjo banko in italijanskim oblastim se je posrečilo vlomileca aretirati. Izkazalo se je, da je to dobro znan vlomilec. Mirko Ličen, ki je bil od italijanskih oblasti kaznovan na več let ječe. Po dolgih pogajanjih se je šel mariborski policiji posrečiti, ki jo je osebo zastopal nadsvetnik Kerševan, da so italijanske oblasti privolile v to, da se Ličen izroči po prestani kazni jugoslauskim oblastim.

PREMOŽENJE V SLIKAH

Slavni angleški slikar Turner, mali zamazani, krivonosni mož, je večino svojih slik izdelal v borni podstrešni sobici ter najbolje prodajal po par funtov. Gotovo ni nikdar niti sanjal, da bodo nekdaj njegove slike dosegle tako bajne vsote, kakor n. pr. slika "Požar angleškega parlamenta", ki je bila nedavno prodana za 13 tisoč funtov t. j. 3 in pol milijona dinarjev, več kot stokrat toliko kot pa je svojčas sam dobil zanj! In tako se je godilo in se bo še godilo vsem velikim umetnikom, njih potomci pa bodo za eno njihovo sliko več plačali kot so sami "zaslužili" celo življenje.

Kar Francois Millet je pričel karijero s tem, da je slikal portrete po 10 ali 15 frankov in še hvalježen je bil, da je toliko dobil, danes pa se prodajajo po tisočih funtov. Ko je slikal svetovno znano sliko "Angelus", je živel iz rok v usta v mali koči v Barbizonu. Ter bil neznansko vesel, ko je prejel za sliko 72 funtov. "Dohodek za eno celo leto od ene same slike," je vzkliknil, ko je spravljal zanj veliko vsoto. Trideset let pozneje je ista slika v Parizu prinesla 23.226 funtov ali nad šest milijonov dinarjev!

Sir Joshua Reynolds je bil ves srečen, ko je za portret "Gospa Siddons kot muza" prejel 150 funtov, češ, toliko denarja za par tednov slikanja! Nedavno jo je nekdo kupil za 17.000 funtov, a jo že čez par dni prodal s 5000 funti dobička.

George Romney, sin nekega tesarja, je svojo najboljšo sliko prodal za 50 funtov, pozneje je šla za 4000 funtov.

Prav tako se je godilo z Gainsboroughom; danes se njegove slike prodajajo petdeset in še večkrat dražje kakor za časa njegovega življenja.

Ni znano, koliko je Titian prejel za portret Ariosta, katerega je londonska naroda galerija kupila za 30.000 funtov, to je nad 8 milijonov dinarjev! Ali pa Rafaelova Madona, za katero je angleški vojvoda Marlborough prejel na dražbi 70.000 funtov, t. j. nad 19 milijonov dinarjev.

Za portret Karla I. od Van Dycka so Angleži dali 17.500 funtov, za "Družino Darija" od Pavla Veronese pa 13.650 funtov.

John Crome je prodal svoje slike od enega do pet funtov in vsakomur bi se v obraz smejal, kdor bi mu prorokoval, da bodo

iste nekoč dosegle tritisočkratno prvotno ceno! Isto se pripoveduje o George-u Morlandu, geniju in pijaneu. Vendar je Morland v pijanem stanju bolje slikal kot pa njegovi tovariši v treznem. Nisikal je v zadnjih osmih letih okoli 900 slik in nad 1000 risb, toda prodajal jih je le trgovcem in sličnim "poznavailem" umetnim dostikrat le za nekaj šilingov. Nedavno tega pa je taka za 30 šilingov prodana slika vrgla 660 funtov.

Mesto volka sama v smrt.

V vasi Ristovac v Herecegovini je napadel volk čredo ovac delavca Vitakovića. Njegova žena ga je hotela prepoditi z gorečim polenom. Pri tem pa se ji je vnela obleka in je dobila tako težke opekline po vsem životu, da je kmalu nato umrla.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak detek in peček med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Kje je moj mož TOMAŽ FLISS? Pisal mi je iz Wisconsin, pa ni poslal nagro. Takrat je poročal, da gre proti jugu. Tukaj ima dobro delo, zato prosim rojake, da mu povedo, da pride domov prej ko mogoče. — Mrs. Mary Fliss, Box 210, Franklin, Kans. (2x 24,25)

DOBRU SLUŽBO

dobi Slovenka nad 30 let stara v družini treh oseb v New Yorku. Pišite in povejte kaj ste voljni delati in za kakšno plačo. Naslovite "Služba" c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Čudovito Novo Zdravilo za Srce in Želodce.

Zdravniki se čudijo kako hitro in lepo učinkuje to zdravilo v takih slučajih.

Tisoči jemljejo to zdravilo vsak mesec z lepim uspehom. Če vam srce utripa, vam zmanjkuje sapa, ste zaprti, se vam dviga, ali imate razdražene žilce, spite slabo in se počutite trudne, je vaša dolžnost, da poskusite to novo zdravilo, Nuga-Tone. Čudili se boste, kako vam bo pomagalo. Nuga-Tone napravi žilce močne in poveča moč vrdljivosti, daje fino prebavo, dober tek in raden stol, trdno in odlično spanje in novo moč. Če se dobro ne počutite, je vaša dolžnost, da jo poskusite. Vas ne stane, ako vam ne stori dobro. Je prijetna za vžgati in počutiti se boste boljše takoj. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem pojedite taloj v lekarno in kupite čašo Nuga-Tone. Ne sprejmite nadomesti! Vajajte jo par dni in če se ne počutite boljše in če ne zlezdate boljše, nesite ostalo nazaj le-karnarju, ki vam bo povrnil vaš denar. Izdelovatelj Nuga-Tone zahtevajo od vseh lekarnarjev, da jamčijo za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah. —Adv.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik; Kladiivo pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznačil taktat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslali vam jih bomo poštnino pristo, dokler zaloga ne poide.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tekom zadnjega viharja ob floridski obali so se vršili neverjetni prizori. Voda je preplavila vse ulice, pristaniških mest. Na sliki vidite izletniški coln, ki ga je zaneslo vodovje pred hotel na eni glavnih ulic mesta Miami.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za "GLAS NARODA" priredil G. F.

43 (Nadaljevanje.)

— Ralf, dragi Ralf, da bi se mi le posrečilo osrečiti vas, — je rekla pritajeno in solze so tekale po njenih licih.

Nežno in umerjeno je položil roko krog nje.

— Ne skrbite zame, draga Dagmar. Vaša sreča je moja sreča. Mislite le na to.

Zaupno je položila svojo glavo na njegovo ramo ter zaprla oči. Hotel jo je prevzeti strah, da je postopala nepravilno. Tedaj pa je čutila močno trpljenje njegovega srca. To jo je pomirilo na čudovit način. Dvignila je svoj pogled k njemu nvažor ter mu po podala prostovoljno svoji ustnici v poljub, v znamenje najvišjega zaupanja.

Stresel se je pod vsemočjo svojega občutka ter ji pogledal globoko v oči, kot da iskreno prošni za njeno ljubezen. Nato pa je pritiskal svoji ustnici iskreno na njeno. Napet je moral vse svoje sile, da je ostal miren, ko se njegova usta dotaknila njenih.

Dagmar je ostala mirna, kot začarana, pod njegovim poljubom. Zopet se je dvignil v njej strah, da ne dela prav. Hitro se je umaknila od njega.

— Hočeva iti k tvoji materi, Ralf, — je rekla pritajeno.

Ves srečen je šlihal, kako ga je tikała in to se mu je zdelo kot prostovoljen dar. Prav tako ga je ganilo kot prostovoljni poljub.

— Le pojdiva, Dagmar, — je rekel, kajti čutil je, da je boljše zanj, če ni še nadalje sam z njo.

Ko je tako hodila poleg njega, je rekla proseče:

— Potrpeti moraš z menoj, Ralf, ter vrjeti v mojo dobro voljo, da ti nudim toliko sreče kot jo morem.

Ves ginjen je zrl v njene prosoje oči.

— Ne smeš se mučiti in se ne smeš prisiliti k nobeni stvari. Nastopi proti meni kot si nastopila dosedaj, čista in jasna v svojem bitju, — pošten človek. Vse drugo te ne sme tlačiti. Olajšati ti hočem življenje, ne obtežiti ga.

Hvaležno mu je stisnila roko.

— Ti dobri človek, kako hvaležna sem ti za tvojo obzirnost. O moji poštenosti ne boš nikdar dyomil, to ti obljubljam.

Molče ji je stisnil roko.

Ko sta dospela v veliko sprejemno sobo, jima je stopila nasproti gospa Jansen, ki je prišla oba za roki.

— Bog naj obrne vse k dobroti ter vaju osreči. Moliti hočem za to, moja draga otroka, — je rekla ginjeno.

Razgovarjali so se še o marsičem in končno je vstala Dagmar.

— Sedaj se moram vrniti domov.

— Ali te smem spremljati, Dagmar? — je vprašal Ralf.

Smehlja je zmajaga z glavo.

— Ne, pusti, da se sama peljem domov. Povedati hočem mami in Loti vse, kar se je zgodilo. Ti pridi potem k kosilu ter prosim mamo za dovoljenje za najino zaroko.

— Ali ne bo mama proti temu?

Posegla je z roko preko oči.

— Ne, Ralf, — prav gotovo ne, — je rekla pritajeno.

Strastno je prišla nato roki Ralfove matere ter jih poljubila.

— Z bogom, ljuba, draga mati!

— Na svidenje moje drago dete! — je odvrnila gospa Jansen prisrčno.

Ralf se je zelo nerad ločil od Dagmar, a se je udal. Povedel jo je k vozu. Tedaj je začutil v svojem prsnem žepu pismo, katero mu je dala da ga shrani.

— To pismo lahko sedaj uničim, Dagmar?

Smehlja je prikimala.

— Da, sedaj sem našla službo za vse žive dni, — se je pošalila.

— Vendar pa mi daj pismo. Slika je v njej.

— Podari jo meni, — je prosil hitro.

Vzela je pismo iz njegove roke ter raztrgala kuverto. Pismo je izročila njemu.

— Prosim, uniči ga. Sedaj pa mi daj svoje pero.

On ji je izpolnil željo in ona je napisala pod sliko: — Za vse čase v zvestobi tvoja. — Dagmar.

S tem mu je hotela napraviti veselje. Ganilo jo je, ko je videla, kako blaženo je zrl navzdol na te besede. Iskreno ji je poljubil roko.

— Hvala, prisrčna hvala. Te besede me bodo delale vedno srečnim, kadar bom zrl na tvojo sliko. Na svidenje, — moja Dagmar.

— Na svidenje, Ralf. Pozdravi mater še enkrat.

— Hvala, priporoči me svoji materi in sporoči moji ljubi, mali svakinji srčen pozdrav.

Dagmar je veselo vzdihnila.

— Ah, Ralf, Lota sme sedaj ostati na gradu.

Blesk veselja je ležal na njenem bledem obrazu.

Smeljaje je prikimala. Nato se je voz odpeljal.

Ralf je zrl za njo in tudi gospa Jansen se je prikazala pri oknu. Dagmar se je še enkrat obrnila ter vrnila pozdrav.

Ko je izginil voz, se je ozrl Ralf na sliko, katero je držal v roki. Skril jo je na svoje srce ter se vrnil v grad. Obiskal je svojo mater ter jo prisrčno objel.

— Ah, mati, hvala ti, da si izgovorila pravo besedo. Kako sem sedaj srečen in vesel. Glavna stvar je, mati, da je sedaj varno v moji skrbi.

Ko je dospela Dagmar domov, ji je prihitela Lota nasproti prav k vozu.

— Ali je bilo to lepo od tebe, Dagmar, da se pelješ brez mene proč? Jaz bi rada šla s teboj, — je rekla očitaže.

Dagmar je izstopila ter objela svojo sestro.

— Ne bodi jezna, Lota, moralo je biti. Napravi prijazen obraz, ker ti prinašam s seboj lep dar.

Lota je postala pozorna.

— Kaj neki, Dagmar?

Kontesa je povedla svojo sestro molče v svojo sobo. Tam je iskreno poljubila Loto ter rekla ginjeno:

— Moja mala Lota, prinašam ti dovoljenje, da ostaneš tukaj dokler boš hotela.

Lota je presenečeno dvignila glavo ter prebledela.

— Ah, Dagmar, kako bi moglo to biti.

— Kmalu boš čula sestrica. Pusti, da odložim. Kje je mama?

— V svoji sobi. Čita zopet modne liste.

— Ti moraš prva izvedeti, Lota, preje kot mama. Ravno kar sem se zaročila z Ralf Jansenom.

Lota se je stresla. Njene oči so zlele vlažne s solzami.

— Dagmar, to si storila radi naju, za mamo in mene, da nama ne bo treba zapustiti doma, — je rekla s tresočim se glasom.

Ljubezljivo jo je potegnila Dagmar k sebi, da ji ni mogla zreti v obraz.

(Dalje prihodnjič.)

Stipo.

Konec.

Poletje se je nagibalo h koncu. Prišel je čas, ko prejema tolst listje duhanove rastline lahni zlati odsev, ko pokazuje posamezne žolte proge, ko se od peclja razprostira rumena meglica dišeče zrelosti. Kakor loven na severu ne da miru, kadar orumene in blede listnate gošče, rjavo otemne hrastovi vrhovi, kadar se buke svetijo rdeče in breze blišče svetlo-žolto, tako ni dalo Stipu miru. Ko ga je pozdravila jesenska sapa. Neizrečno hrepenenje mu obide sree; nemiren pohaja od doma do vinograda, od hleva do njive. . .

Vsa ljubezen Metina in srčna nje udanost ga ne umirita več — navzlic žalostnim Metinim pogledom odrine nekega jutra čez Prolog tja v Bosno. . .

Meti so zdaj napočili žalostni časi. Dolgi tedni so prešli, predno se je Stipo vrnil za malo časa, in takrat je bil ali nenavadno vesel ali pa neznanako slabe volje. . .

Pogostoma ga je Meta prosila, naj ostane doma; smeje jo je odvrčal. Ali prinašal je domov vsako vrstne stvari, snovi za obleko, — zlatino in drug lišp, včasih tudi samo raztrgano oblačilo in utrujeno telo ter hučno nevoljo — in nekoč o božiču celo prestreljeno levico! Kako je Meta vila roke!

— Krogla bi te lahko zadela v prsi, ostala bi vdova in otrok bi niti ne videl rodnega očeta! — To svarilo in rana sta ga prisilila, da je dalj časa ostal doma. In ko je pomladno solnce v ravnini sevala na zelene, modre in bele slike evetlic, položila je teta Jera Stipu nežno dete v naročaj — in on ni vedel, kaj početi z njim. Smejale se je in rekel: — Prav tako večji kakor galebi v ravninah!

Dokler je trajal spomladni in poletni čas, je bil Stipo dober in vesten hišni gospodar; delal je kakor najumnejši kmet. Baval se je največ s sadjarstvom in živinorejo. Bilo ga je veselje gledati, kadar je privežaval mlado drevje ali krmil živino; največ sreče pa je imel s čebelami, katere so bile tega leta posebno bogate.

Ali toliko, da je pospravil strd, toliko da je dozorelo grozdje in so padali orehi iz očrnele lupine, obšel ga je nemir, prav tako kakor pri piteah potovalah doli ob Cetini. Doma mu ni bilo obstanka; niti Meta, niti mali Niko s črnimi svojimi očmi ga nista mogla obdržati na domu. Ostavil ju je in se odpravil na skrita svoja pota.

Nekega večera, ko stopa iz Neretvine ravnine pri Mostaru po cesti, držeči na planjavo, kjer se razprostira široko "Mostarsko blato", slede ga turški zaptije. Ko vidi, da ni moči zbežati, spusti breme v globok prepad, in koraki nedolžno dalje. Primejo ga vendar zaptije in ga vede nazaj proti Mostaru. Takrat je bilo še jako nevarno, ako je kdo prišel v pest turškim stražnikom, — dasi po nedolžnem.

Stipo se je takoj odločil uteči in je preudarjal, kako bi izvršil to nakano.

Ko torej o večernem mraku pridejo do Huma, kjer ob pečevitem obnožju šumi Neretva, skoči po bliskovito za pečino na bregu, sname odejo z rame, in predno poskačejo zaptije raz konje, zavije težak kamen v obleko in ga vrže v vodo, da zašumi daleč naokrog; sam pa zleze pod izdobljeno pečino in se skrije.

Meneč, da je skočil jetnik v ledeno reko in da je zopet priplaval na na kopnino, teko zaptije, konje na vajetih za sabo vodeč, ob reki nizdol, in ko vidi, po strugi plavajoče oblačilo, mislijo da je ubegli Stipo in za njim. . .

Stipo pa zleze izpod skale in se odpravi v mesto. Mimo frančiškanskega samostana na drugi strani ob Radobolje potoku dospe proti večeru po temnih klancih zopet na oni kraj, kjer je pustil blago; najde ga nepoškodovano.

Turki pa so ga bogvekoliko časa iskali na Neretvinem bregu. Od livanske strani je Stipo nekaj utihotapil blizu sto ok duhana (oka 1 kilogram in četrt), da si je bil nekoliko dni prej naznanil, da prinese ta in ta dan mnogo tobaka preko meje.

Seveda so prežali nanj, ali zaman. Nakupil je mnogo mehurjev. Te je napolnil z duhanom in jih tako dobro privezal ovcam, namerjenim za senjski sejem, da jih ni bilo moči zapaziti, ko so drugo jutro pognali čredo ovac preko meje v Senj.

Pozneje se pripelje Stipo na vozu polnem volne in surovih kož. Preiščejo mu voz do zadnjega žebnja, njega do skrajne niti, ali ne dobe ničesar zabranjenega — na njem. — Vidiš, ni se ti posrečilo, — mu reče eden stražnikov ponočno.

— E, kaj, saj še ni večer, — se nasmešne Stipo.

In na večer, ko sreča onega stražnika pri Senju, mu ponudi najboljšega duhana, rekoč: — Na posluži se, to ti je lep duhan, šele danes došel.

— Tedaj vendar! — vzklikne stražnik osupel. — In koliko si ga prinesel?

— Okoli sto ok, — odgovori on.

— Ali kako, — povprašuje radovedno stražnik.

— Ove so mi ga nosile!

— Čakaj, tožil te bom.

— Toži, kakor hočeš; naj se vam smejejo ljudje. Saj niste zaslužili nikogar! — mu odgovori Stipo, ko odhaja.

Bilo je grudna meseca. Gore so bile pokrite s snegom, po dolinah posebno v Neretvini ravnini pri Metkoviću je pa bilo še vse zeleno kakaj tam malokdaj vidijo sneg in led. — Pri Ljubuškem so ga ujeli na poti, ki vodi ob robu strmega prepada. Od ene strani so došli hercegovski orožniki, od druge dalmatinski stražniki in so ga vedli v Ljubuški. Moral je nesti tovor duhana, katerega je imel na ramenih, ker so orožniki mislili, da je zločinec, katerega so iskali prav takrat. In to mu je bilo na srečo. Zakaj pokazalo se je, da ni zločinec in zaradi duhana — so dejali — ne zasluži kazni, ker ni zabranjeno po Hercegovini nositi duhan! Dalmatinski stražniki so zahtevali, ali sodnik ga je oprostil, rekoč: — Ako bi zopet hotel z duhanom preko meje, ga ujemite in odvedite v Metković!

Takih prigodkov je doživel veliko; kaj mu je bilo do vseh nevarnosti, bal se je samo, da bi ga zalotili.

Stipovo življenje je bilo res dvojno. Pol leta je delal kakor vesten gospodar sredi svoje rodbine, katera je z leti narasla na petero glav, drugo polovico je pa prebil kot tihotapec v gorah in na potovanju, boreč se z raznolikimi nevarnostmi.

Leta so prešla. Slučaj je končal njegovo dvoživno življenje. . .

Bilo je nekega dne v pozni jeseni. Najstarejši sin Niko je pasel očetoovo čredo prav ondi, kjer je tudi Stipo nekaj prebil mladostne dni. Stipo koraka po cesti s Prologa in nese neprestrašen blago, na katero so prežali stražniki. Ustavijo ga. Ali Stipo se zdrzami in misli — skoči na stran in teče med pečinami in grmovjem proti jami, katero je podedoval po Vranu. Po nesreči je pasel prav tedaj Niko po onih brdih svojo čredo. Ko uzre človeka, bežečega s težkim bremenom preko gore, skoči na pečino, in ko spozna očeta, prestraši se grozno, ker si ne more pojasniti, zakaj tako beži.

Za Stipom pa kriči stražnik: — Stoj, sicer nstrelim za tabo!

PRICETEK JESENI

Jesen se prične 23. septembra. Pesniki hvalijo njeno lepoto in melanholijo narave, ki se pripravljajo na zimske sanje, toda latinski pesnik Horatius je že pred več

kot 1900 letj svaril pred njeno zahrbtnostjo: "Strašna jesen, čas žetve žalostne Libitine (boginja pogrebov)!" V tem času mora biti Trinerjevo Grenko Vino vedno pri rokah, kajti telo, ki je prosto strupenih izrabljenih snovi in čegar kri je ojačilo Trinerjevo zdravilo, se upira nevarnim okuženjem in se ubrani boleznim. "Austin, Minn., 30. avgusta. Zelo sem trpel vsled zelončnih bolezni, toda Trinerjevo Grenko-Vino mi je pomagalo in mora zdaj biti vedno v moji hiši. To je zelo dobro zelončno zdravilo. Steve Svardal". Za revmatične in nevralgične bolezni, ki so navadne v tem letnem času, poskusite Triner's Liniment! Če Trinerjevih zdravil ne dobite v bližnji lekarni, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

(Ad.)

Nenadoma zavije Stipo prav tja, ker stoji njegov sinek. V tem hipu počita dve puški. Deček vzklikne in se zgrudi ravno pred očeta.

— Ta vrže svoje breme v grmovje in prestrašen poklekne poleg otroka.

— Kje imaš duhan? — vele pri tekli stražniki.

— Nimam duhana, — odgovori Stipo, — ali vi ste mi ubili otroka.

Vsi se trudijo z Nikom in ga neso v Stipovo hišo.

— Usmiljen Bog! — vzklikne Meta, ko ugleda bledga dečka, položenega na posteljo. Neizrečno žalostna gleda na moža, ki ni imel toliko moči, da bi ji razložil.

— Nema se zgrudi poleg postelje in nema strež ranjenemu otroku. Zdravnik, katerega so hitro pozvali, naznani, da rana ni nevarna in da deček skoro okreva. — Ali mnogo tednov je moral ležati na postelji in počasi počasi se je celila rana. Stipo in Meta sta mu stregla vestno in kar najudaneje; oni dnevi, katere je moral Stipo prebiti pri sodišču, so se mu zdeli največja kazen v življenju.

Povedal je ženi, kako se je pri petila nesreča. Odslej nista več govorila o nji. Meta mu ni tožila srčne bolesti in prav ta nema njena udanost mu je povzročala neizrečne muke. Nastopna zima je bila Stipu najžalostnejša, kar jih je učakal. Ali ko je ležal sneg samo še na visočinah, sosednih gor, ko je bila vsa ravnina podobna velikemu jezeru, po katerem so se razpeljavale jate divjih rac, tedaj je zapustil Niko svoje ležišče in mogel stopati do okna, pri katerem je zrl vstajajočo prirodo.

Pri tej priliki reče Stipo v sobi svoji ženi:

— Milost božja mi je ohranila otroka. Kako bi mogel živeti — morilec rodnega sina!

Bila je tožka, žalostna, — je odvrnila Meta z mirnim glasom, — bodiva hvala!

Uinejem ti, predobra moja žena, in nima troja prošnja mi je sveta. Odpovedal sem se že dnevno nestalnemu življenju. Danes ti povem, da vas ne zapustim nikoli več.

Hvaležna ga pogleda Meta in solza iskrene radosti ji zablišči v očesu.

Zdaj priskačejo drugi otroci v sobo in najmlajše dete prinese šopek nežnih pomladnih evetlic.

— Glej, Meta, novo življenje se budi, — reče Stipo, podari šopek bledemu dečku in ga poljubi na čelo in lice. . .

Opustil je Stipo nevarno življenje. Bil je odslej delaven kmet in je vso svojo skrb posvetil delu in družini.

Ker je videl mnogo sveta, je mnogo tmel. Kar se je dalo je izboljšal svoje imetje. Velik mu je vpliv na sosedo. Čisla ga mlado in staro; mir in zadovoljnost vladata v njegovem domu.

Zdaj priskačejo drugi otroci v sobo in najmlajše dete prinese šopek nežnih pomladnih evetlic.

— Glej, Meta, novo življenje se budi, — reče Stipo, podari šopek bledemu dečku in ga poljubi na čelo in lice. . .

Opustil je Stipo nevarno življenje. Bil je odslej delaven kmet in je vso svojo skrb posvetil delu in družini.

Ker je videl mnogo sveta, je mnogo tmel. Kar se je dalo je izboljšal svoje imetje. Velik mu je vpliv na sosedo. Čisla ga mlado in staro; mir in zadovoljnost vladata v njegovem domu.

Zdaj priskačejo drugi otroci v sobo in najmlajše dete prinese šopek nežnih pomladnih evetlic.

— Glej, Meta, novo življenje se budi, — reče Stipo, podari šopek bledemu dečku in ga poljubi na čelo in lice. . .

Kretanje parnikov - Shipping News

22. septembra:	Muenchen, Bremen.	26. oktobra:	Majestic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Luetow, Bremen.
23. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	2. novembra:	Reliance, Cherbourg, Bremen.
24. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	3. novembra:	Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
25. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	6. novembra:	France, Havre; Homeric, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
2. oktobra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.	9. novembra:	Derfflinger, Bremen.
3. oktobra:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Derfflinger, Bremen.	10. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
4. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	12. novembra:	Cleveland, Hamburg.
5. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	13. novembra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.
6. oktobra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.	15. novembra:	Suffren, Havre.
7. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	17. novembra:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
8. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	19. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Westphalia, Hamburg.
9. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	20. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
10. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	24. novembra:	Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
11. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	26. novembra:	Albert Hallin, Hamburg.
12. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	27. novembra:	France, Havre; Homeric, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
13. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	1. decembra:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

BOŽIČ!

KOT PREJŠNJA LETA, SE TUDI LETOS PRIPRAVLJAMO NA VELIK BOŽIČNI IZLET

iz New Yorka proti Cherbourgu s parnikom

AQUITANIA

(45.617 ton)

v SREDO, 8. DECEMBRA

po osebnim vodstvom priljubljenega in splošno znanega Mr. S. Vukoviča, uradnika Cunard črte. Slovenci! Nudi se vam prilika, da izpolnite dolgo gojeno željo ter preživite Božič v stari domovini med svojimi sorodniki in prijatelji.

Prostori, postrežba in kuhinja — vse je najboljšo. Privatne kabine za 2, 4, 6 v tretjem razredu.

NADALJNI BOŽIČNI IZLET NA BERENGARIA, 15. decembra, POD OSEBNIM VODSTVOM MR. A. MARCUSA, člana CUNARD ČRTE.

Zasigurajte si prostor sedaj pri katerikoli naših agentov, ali pa pišite v maternem jeziku na:

CUNARD LINE

25 Broadway New York

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na olje
PARIS 2. okt. — 23. oktobra.
FRANCE 16. okt. — 6. nov.
Havre — Parisko pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in slika.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

čelo in lice. . .

Opustil je Stipo nevarno življenje. Bil je odslej delaven kmet in je vso svojo skrb posvetil delu in družini.

Ker je videl mnogo sveta, je mnogo tmel. Kar se je dalo je izboljšal svoje imetje. Velik mu je vpliv na sosedo. Čisla ga mlado in staro; mir in zadovoljnost vladata v njegovem domu.

Zdaj priskačejo drugi otroci v sobo in najmlajše dete prinese šopek nežnih pomladnih evetlic.

— Glej, Meta, novo življenje se budi, — reče Stipo, podari šopek bledemu dečku in ga poljubi na čelo in lice. . .

Opustil je Stipo nevarno življenje. Bil je odslej delaven kmet in je vso svojo skrb posvetil delu in družini.

Ker je videl mnogo sveta, je mnogo tmel. Kar se je dalo je izboljšal svoje imetje. Velik mu je vpliv na sosedo. Čisla ga mlado in staro; mir in zadovoljnost vladata v njegovem domu.

V IN IZ JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
HAMBURG

Naši parniki na tri vjake CLEVELAND, WESTPHALIA, THURINGIA

EVROPSKA POTOVANJA POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—
IZ NEW YORKA DO LJUBLJANE in NAZAJ
v modernem 3. razredu.
(Volni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na:

Hamburg - American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
35-39 Broadway, New York

POTREBUJEM DEVARJE
za sekati črna drva za Bradford Wood Products Co.; plača \$2.00 klaftra. — John Gabrišek, D. F. D. 2. Boljane N. Y.